

A Taste of Honey

Hunajan maku / Smak av honung

Iso-Britannia 1961. **Tuotantoyhtiöt:** Woodfall
Levitys: BLC, British Lion, Bryanston. **Tuottaja:**
Tony Richardson, Michael Holden. **Järjestelyjohto:**
Leigh Aman. **Ohjaus:** Tony Richardson, Peter Yates.
Käsikirjoitus: Shelagh Delaney ja Richardson -
Delaney'n näytelmästä. **Kuvaus:** Walter Lassally.
Lavastus: Ralph Brinton. **Musiikki:** John Addison.
Musiikin esittää Virtuoso Ensemble. **Leikkaus:**
Antony Gibbs. **Äänitys:** Roy Hyde, Don Challis.

Pääosissa: Rita Tushingham (Jo), Dora Bryan
(Helen), Murray Melvin (Geoffrey), Robert Stephens
(Peter), Paul Danquah (Jimmy), David Boliver (Bert),
Moira Kaye (Doris), Herbert Smith (kenkäkaupan
omistaja). **Helsingin ensiesitys:** 1.6.1962 Gloria -
maahantuojat: Suomi-Filmi – televisiolähetys:
1.8.1972 YLE TV1 – VET: 60679 – K16 – 2790 m /
100 min

Tony Richardson arvosti suuresti epätäydellisyyttä, luonnoksen raikkautta valmiin maalauksen kuolleeseen täydellisyyteen verrattuna. Tämä vaikutti myös hänen elokuviensa näyttelijäsuorituksiin ja vähitellen näyttelijävalintaan. Muuan tarkkailija, Derek Prouse, on kirjoittanut: "Olen nähnyt hänen sanovan kuvauspaikalla, kun kaikki on viimeisen päälle valmiiksi hiottua: 'Tämähän on kamalaa. Muutetaan koko juttu'. Ja siinä samassa vuorosanoja, eleitä, jopa tunnelmaakin muutetaan, ja aina parempaan suuntaan. Tämä tekniikka sopii nuorille, vireille näyttelijöille, mutta vanhoille perinteisen työn tekijöille se käy hermoille". Richardsonin omat kommentit *Hunajan maun* kuvausten ajoilta todistavat samaa: "Kuvatessamme elokuvaa olemme todellisen elämän armoilla. Jos sataa, emme odota aurinkoa vaan toteutamme kohtauksen sateessa. Jos tuuli sotkee naispäänäyttelijän hiukset, kuvaamme hänet tukka sotkussa. Tietenkään emme voisi tehdä näin, jos meillä olisi roolissa kuuluisa tähti... Meillä ei ole aikaa, eikä kiinnostusta etsiä mahdollisimman mairittelevia kuvia". Sittenkin tällaiset näkemykset ovat muuttuneet tavanomaisiksi, mutta omana aikanaan ne olivat erittäin epäsovinnaisia, melkeinpä kerettiläisiä Englannin tai Hollywoodin studioperinteen kannalta. Tämä osoittaa jälleen Richardsonin debyytin ajanmukaisuuden. Uudenlaisten elokuva-aiheiden rooleihin tarvittiin uuden tyylin näyttelijöitä, ja Richardson oli temperamentiltaan ja tekniikaltaan varustautunut integroimaan heidät naturalistisesti toimintaan – ja siten laajentamaan heidän skaalaansa perinteisten elokuvatähtien toiminta-aluetta mittavammaksi.

Tony Richardson oli ohjannut Shelagh Delaney'n *Hunajan maku* – näytelmän Broadwaylla, ja sen suuri menestys herätti toiveita elokuvalevittäjissä. Välillä hän poikkesi Hollywoodissa ohjaamassa 20th Century-Foxille William Faulknerin romaanin *Sanctuary* (1960, suomeksi: *Syntisen tunnustus*): kokemusta hän kutsuu "elämäni onnettomimmaksi". Vastakohtana Hollywoodin ankaralle studiotyylille Richardson halusi toteuttaa *Hunajan maun* filmatisoinnin kokonaan studioiden ulkopuolella. Elokuva toteutettiin juurin näin, pääkuvauspaikkana oli rappeutunut talo Lontoon Fulham Roadilla. Tämäkin menettely oli vuonna 1961 tavatonta, vaikka se on sittemmin muuttunut tavanomaiseksi. Studiomaisuuden hylkäämistä korosti entisestään Free Cinema – dokumenteissa kouliintuneen Walter Lassallyn valinta kuvaajaksi. "Englannin sää", he mutisivat pelkoa silmissään", muistelee Lassally veteraanityötovereidensa sanoneen. Englannin harmaa ja sateinen sää oli ollut keskeinen tekijä ulkoilmakuvausten läpimurron vaikeuteen.

Richardsonin taituruutta näyttelijäohjaajana vahvisti uuden tulokkaan Rita Tushinghamin suoritus. Liverpoolilaisesta teatterista löydetty Tushingham toi osasuoritukseensa taianomaista tavanomaisuutta. Hänen hiuksensa muistuttivat harakanpesää, hänellä oli terävä nenä, uskollisen koiran silmät ja suu, johon olisi mahtunut lautanen. Tämä uusi epätähtimäinen hahmo oli tavattoman koskettava Richardsonin hahmotuksessa naisesta, joka saa maistaa karvaan lusikallisen elämäkokemusta mustan merimiehen tehtyä hänet raskaaksi ja yksinäisen homoseksuaalisen pojan tullessa hänen tuekseen. Elokuvan huomattava menestys todisti kaikki Richardsonin ottamat riskit perustelluiksi.

– Alexander Walkerin mukaan (Hollywood, England. The British Film Industry in the Sixties, Michael Joseph, London 1974). AA 1991